

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marți, Joi și Sâmbătă.

ABONAMENTUL.

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhidiecezane, Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, strada măcelarilor nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE.

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl.)
rândul cu litere garmond.

Delegațiunile.

Sibiu, 12 Octombrie n.

Cade tot în cadrele planului bine întocmit și faptul, că delegațiunile s'au întrunit în sesiune ordinară imediat după anexarea Bosniei și Hertegovinei la monarhia noastră, și după proclamarea independenței Bulgariei. Aceste corporațiuni înalte, chemate să controleze și să croiască politica externă a monarhiei noastre, trebuiau se fie puse în fața faptelor împlinite, — cari pot se fie criticate și condamnate, dar schimbate nu, — pentruca nu cumva prin vre o hotărâre a lor să se tae calea evenimentelor și să li se împedecă desvoltarea.

Delegațiunile noastre s'au întrunit deci la lucrul gata, și n'au acum decât să se plece în fața lui și să-l iee la cunoștință. Ba mai au ceva să facă, să voteze plusul de cheltueli, reclamate de noua stare de lucruri, și anume, nu numai în bani, ci și în soldați, în forma urcării contingentului de recruți.

Conform actului de convocare, delegațiunile s'au întrunit Joi, în 8 Octombrie n. în Budapesta. În fața Maiestății Sale s'a prezentat în palatul din Buda întâi delegațiunea austriacă, la oara unu d. a., iar la oarele două a fost primită delegațiunea ungară. La alocuțiunile preșidenților lor, Maiestatea Sa Impăratul și Regele nostru Francisc Iosif I a dat următorul răspuns, considerat ca *cuvânt de tron*, menit se fie auzit, nu numai întru monarhiei, ci și în străinătate:

„Alipirea credincioasă, acum exprimată, față de persoana mea, mă umple de vie satisfacție și de caldă mulțămire.

Intrunirea delegațiunilor concade acum cu un eveniment, care înseamnă asigurarea proprietății actuale teritoriale a monarhiei mele, întru cât legăturile cari au existat de treizeci de ani între ea și între

Bosnia și Hertegovina, au devenit acum nedeslegabile.

Nisuițele neîntrerupte și încoronate de succes ale guvernului meu au produs în țările acestea un progres cultural atât de imbăcurător, încât acum poporațiunea poate fi cu folos atrasă în cooperarea la rezolvarea afacerilor țării, și astfel se poate începe cu înființarea instituțiilor constituționale, corespunzătoare trebuințelor sale. Dar lucrul acesta numai atunci e cu putință, dacă corespunzător situației faptice se creează pe sama acestor două țări o stare de drept clară și nespusă răstălmăcirilor. Intre împrejurările de față numai în modul acesta se poate asigura acolo stabilitatea, recunoscută ca interes european.

Revocarea trupelor mele din sandjagul Novibazar e totodată dovadă neîndoioasă, că politica noastră nu umblă după cuceriri teritoriale, cari trec peste posesiunea actuală. E de sperat, că renunțarea aceasta în favorul Turciei va întâmpina apreciere amicală la Constantinopol, și va fi de folos pentru raporturile noastre viitoare.

Desvoltările ce vor urma în imperiul turcesc, după reformele așănțate întămplătoare acolo, le urmărim cu cele mai bune dorințe de a vedea statul acesta consolidat și întărit, iar teritoriile cari în anii din urmă au suferit pe urma turburărilor întâmplătoare, — pentru totdeauna pacificate.

Puterile, pătrunse toate de intențiuni pacifice, vor căuta se ateneze și să delătore greutățile de cari nu e scutită încă situația generală europeană, în urma înțelegerii reciproce.

Mulțămită alianței noastre cu Germania și cu Italia, precum și raporturilor de prietenie cu celelalte mari puteri, Austro-Ungaria poate se contribue în mod deosebit la conservarea păcii. Dar misiunea aceasta, corăspunzătoare poziției mo-

narhiei în Europa și tradițiilor sale, numai în cazul acela o poate împlini cu eficacitate monarhia, dacă e puternică și stă totdeauna gata.

Incredințat fiind, că Dvoastră veți censura dorințele guvernului meu, mai ales cele referitoare la desvoltarea armatei mele pe apă și pe uscat, în acest spirit, conduși fiind de considerații patriotice și de zelul de jertfire, — vă salut din toată inima.

Delegațiunile și-au început apoi activitatea. În delegațiunea austriacă, Joi după amiază la orele 5 și-a făcut ministrul de externe, baronul Aehrenthal, esposeul politicii externe. Budgetul cheltuelilor comune e aproape cu 20 de milioane mai mare decât cel din anul trecut. Sesiunea delegațiunilor va ține-a vre-o două săptămâni.

De pe pragul școalei.

Cu ajutorul proniei cerești ne aflăm iarăși pe pragul școalei. De pe acest prag putem privi și înainte și îndărăt. Îndărăt privind, negru vedem cerul vieții noastre instelat. Privind înainte, în zorile depărtate, o ceață puternică nu permite nici barem luceafărului să străbată cu razele sale până la noi. Ba am fi mulțămiți, dacă s'ar ivi și numai licărirea unei stelute de ordinea a zecea. Cu toate acestea, tari în credința vieții noastre de aproape două milioane de ani pe aceste plaiuri și văi binecuvântate de mâna lui Dumnezeu, avem bine întemeiată speranța, că mai curând decât poate ne-am gândi, se va sparge ceața și vom înțezări, nu pe mica stelută de lângă luceafărul dimineții, ci pe însuși luceafărul dimineții viitorului nostru, care ne va lumina cărările vieții și ne va limpezi apele dătătoare de viață, tărie și putere.

Oricât de neclară și neprielnică ne este situația ce ni s'a creat prin noua și cea din urmă lege școlară, totuși și în situația schimbată ne

este dată posibilitatea de a întreprinde multe lucruri în folosul salvării sufletelor tinerimei noastre școlare. Oameni se fim și nu tufe, și atunci orice lege, fie ea cât de nepotrivită cu interesele neamului nostru, se va prefăce cu vremea în o lege, care ne-a fost spre binele, și nu spre răul nostru.

E adevărat, și încă foarte adevărat, că alcătuirea ei e de așa, încât îți face apariția unui labirint din care cu greu poți eși.

Dar pentru un ochiu dat să privească prin ștele societății omești și se afle firul Ariadnei, nu există fire așa de încurcate, încât să nu li se dee de vre-o urmă de desfăcere ori desvăluire.

Va trebui să găsim și noi firul ducător la salvarea intereselor noastre naționale.

Deoarece legea apponyană cere o mare cantitate de cunoștințe din limba maghiară, cum până acuma nu s'a mai pretins prin nici o lege existentă, *învățătorul va trebui să-și înțelească toate puterile*, ca să satisfacă și legii, dar *nici să nu periclitaze interesele neamului nostru*.

Sărguință și precauțiune se recere înainte de toate. Cel ce e aplicat spre lenevire, să se facă neguțător, ori să îmbrățișeze altă carieră, care i poate oferi mai multă comoditate. Cu dascălia după vremile de azi au gătat ceice vor să lenevească. Dascăl astăzi nu mai poate fi decât celce muncește cinstit și are strădania necesară. Au încetat timpurile de a învăța bătânduța prin strădele satului după eșirea dela prelegere. Celce nu se va pune la studii în oarele libere, e perdut. Deoparte nu e nici o pagubă, căci cel puțin se vor rări trântorii și se vor înmulți albinele lucrătoare.

Făcând astfel, nimic rău nu ni se va putea întâmpla nici în situația schimbată.

De altă parte mai cerem dela învățătorii nostri nițică răbdare. Nu

FOIȘOARĂ.

Despre beție.

— Lucrare menită a fi cetită poporului dela sate. —

De Iosif Mircea, abs. de teologie (Urmare.)

Vedem așadar, că poporul, văzând relele ce vin din beție, a zis, că e adusă în lume de diavolul. Dacă ne vom întreba noi acuma, că cât de veche e patima asta blăstămată a beției, vom putea răspunde, că ea a trăit și înainte de Isus Cristos, dar atunci nu era așa de răspândită. Sfânta scriptură ne spune, că Sardanapal împăratul avea obiceiul de a se îmbăta. Iar când se afla în starea beției, își perdea mințile, se îmbrăca în haine femești și făcea tot felul de păcate grețoase. Moare întovărășit de rușine, și nimeni n'are cuvânt de milă pentru el, nimenea nu sloboade o lacrimă caldă pentru odihna sufletului lui.

Un alt bărbat mare, împăratul Alexandru Machedon, era un om foarte milos, bun de inimă, preste măsură de viteaz, și cu toate că nu avea obiceiul păcătos de a se îmbăta, îmbătându-se odată, din întâmplare, a dat foc unei cetăți minunate, numită Persepol, a uois pe cel mai iubit

și mai credincios servitor al său și a trăit în desfrân cu o femeie perdută. Cât rău în o clipă!

Din aceste pilde ne putem convinge ușor despre durerea jalnicelor urmări, pe cari le aduce cu sine starea de beție. Și dacă ar fi numai atâtă, parcă tot n'ar fi așa mult. Beția mai e însă și un păcat mare.

Iată ce zice despre ea un sfânt părinte al bisericii noastre dreptmăritoare: „Celce crede, cumcă beția este păcat mic, de nu se va îndrepta, și nu va face penitență pentru beție, pe unul ca acela împreună cu preacurvarii și uoigătorii pedepsa cea vecinică îi va tortura”. Osea 4.11.

În starea de beție omul nu mai judecă, și o putere diavolească răscolește tot răul sufletului lui, împingându-l spre certe, hoții, jafuri, bătaii, omoruri.

Toate aceste fapte nelegiuite i-le șoptește duhul cel rău, căci, nimenea nu este mai plăcut diavolului, ca cel stăpănit de beție, pentrucă nimenea nu împlinește voința lui mai bine, ca bețivul. După cum vedem, beția ne face părtași de osândă cea vecinică. Ea ne trimite acolo, unde e numai suspin, plâns și crâșnire de dinți, și unde pe deasupra se poartă un finger, cu sabia de foc în mână, spunând păcătorilor cu cuvinte de jale și outemur: vai vouă ticăloșilor, mult mai bine era vouă, să nu vă fi născut.

Nici în viața aceasta n'o ducem mai

bine. Cel cuprins de patima beției își perde sănătatea, cea mai scumpă comoară a omului aici pe pământ. Sângele celui stăpănit de această patimă se otrăvește încetul cu încetul. Păcatul și slăbiciunea lui are apoi urmare de tot tristă și asupra copiilor săi, cari s'a nasc de multeori morți, sau prăpădiți, hăbăuci.

Dar se poate întâmpla une-ori, ca copiii unui bețiv să fie oameni de treabă. Înzadar, căci tatăl lor le-a mâncat cinstea și numele bun. Și nu e nimica mai prețios decât acestea, căci „mai ales este numele bun, decât aurul și argintul”.

După-ce bețivii sunt vecinic nesănătoși, sunt osândiți să mai trăiască și în o mizerie, care stoarce lacrimi și înnegurează gândul.

De vei da ochii tăi spre cane, și spre păhare, mai pe urmă vei umbla mai gol decât plugul.

Bețivul săracește, căci el nu folosește vremea după-cum se cuvine. El nu muncește în rând cu alți oameni, ci stă zile de-arândul în crășmă.

Iar, când n'are cu ce mai plăti beutura, merge de lucră o săptămână, pentruca se aibă ce bea într'o zi.

„Ce câștig eu într'o vară
Beau cu mândra într'o seară”.

Drept aceea „luați aminte, ca nu cumva să se îngreuneze inimile voastre cu ameteile beuturii”.

Dacă vom cerca se pătrundem mai adânc în dumnezeieștile învățături ale legii creștine, vom vedea, că omul are rost mare și sfânt aici pe pământ.

Vom vedea, că el are datorința de a-și așinti privirile spre cerul senin și curat al faptelor bune, de ajutorare și milostenie. Nu toți oamenii sunt asemenea aici pe pământ. Unii sunt mai bogați, alții mai săraci, unii mai tari, alții mai nepuțincoși. Datorința celui bogat e, să ajute pe cel sărac, cel tare pe cel slab, și cu toți să se iubească. Mântuitorul nostru a zis: „Poruncă nouă dau vouă, să vă iubiți unul pe altul, cum v'am iubit eu pe voi, și voi să vă iubiți unul pe altul. Întru aceasta vor cunoaște toți, că sunteți ai mei învățăcei, dacă veți avea dragoste între voi”.

Acela, care va iubi mult, i-se va ierta lui mult, acela care se va îngriji, se va jertfi și pentru altul, se poate numi creștin adevărat. Dar, ce credeți, poate bețivul face ceva din toate acestea datorințe creștinești? Doamne ferește! Mintea lui s'a înecat în otrava beției, deci nu poate sluji de-apropelul cu sfaturi cuminți și alese. Inimă simțitoare n'are, căci cărbunii de blăstăm și de foc ai rachiului au în străinat din ea ori-ce simfire gingașă de compătimire omenească și creștinească.

(Va urma)

înțelegem neastâmpărul unora, ca să nu-i zicem goana după salarii mari. Noi dascăli prin înșasi ființa noastră avem să fim *idealiști*, iar acum ne arătam lumii cuprinși de un cras materialism. Nu zicem, că nu ar fi îndreptățite cererile lor, ba prea îndreptățite, dar apoi să ne gândim, că suntem un popor sărac, care dela nimeni nu primește pentru susținerea instituțiilor sale școlare, ci tot dă numai pentru alții. Peste noapte nu se pot face salarii mari. Se așteptăm, căci cu încetul, foarte cu încetul se face oțătul.

Din partea bisericeii noastre s'a făcut tot ce s'a putut. Nu am putut ca *Săzii*, că n'avem paralele lor. De le-am fi avut, fie siguri, că eram între cei dintâi, cari satisfacem legii.

În spiritul acestor vederi urmează dela sine consecința logică: *Sunt în contra părerii aceloră, cari ar fi aplicați să se lapede de școale, dându-le în mâna statului.*

E vechiu adevărul juridic, că ceea ce odată dai din mână de bună voie, nu mai poți cere îndărăt, dar ai totdeauna dreptul să pretinzi ce ți s'a luat cu puterea.

Ar trebui să înceteze odată intimidările și tot felul de spaime, întemeiate și neîntemeiate. Să ne apucăm de lucru, nu se ne tânguim ca babele.

Încă un cuvânt.

Învățătorii nu sunt chemați să facă politică militantă.

Fac rău toți acei învățători, cari să pun și-bat pieptul, că sunt mari naționaliști, și poate că în școală nu fac în sensul acesta nici atât cât ai măsura cu un dram.

Să rămânem noi dascălii la slujba noastră și am făcut destul. Să ne împlinim datorințele cetățenești, conform convingerii noastre, căci pentru aceasta nu ne poate trage nime la dare de seamă.

Pe omul de convingere și bărbat îl cinstește și vrăjmașul, dar îl iubește și Dumnezeu și-l povățuește pe cărările drepte ale vieții.

Mergeți pe aceste cărări și nu vă temeți de nimenea! Acesta e sfatul, ce vi-l pot da!

Dr. Petru Șpan.

Conflictul turco-bulgar

din punct de vedere istoric și juridic.

Comunicăm cetitorilor ziarului nostru starea lucrului în chestia cu liniile ferate din Rumelia orientală, confiscate din partea Bulgariei, pentru că să-și poată face judecata, că pe partea cui e dreptatea? Istoricul afacerii e următorul:

Tratatul dela Berlin din anul 1878 recunoaște sub semnătura reprezentanților marilor puteri, că linia de fer din Rumelia orientală e *dela construirea ei proprietate a Turciei*. Guvernul turc a acordat unei companii austriece (firmă improtecolată la tribunalul de comerț din Viena) exploatarea liniei. Capitalul companiei e în mare parte german. Drepturile Turciei asupra concesiunii liniei sunt de asemenea recunoscute Turciei în zisul tratat dela Berlin. Principatul Bulgariei, care-și datorește ființa sa politică tot acestui tratat, a recunoscut în repetite rânduri, chiar și după trecerea Rumeliei în administrațiunea sa politică, dreptul de proprietate al Turciei, precum și cel de exploatare al companiei. Spre a proba aceasta n'avem decât să cităm un exemplu din lunga serie de tratate ce se refer la căile ferate rumeliote orientale. Astfel la 15—27 Martie 1899 guvernul bulgar încheiează companiei rumeliote orientale o linie nouă, construită de el, și anume, secțiunile Bellova-Mustafa-Pașa și Târnova-Jamboli, recunoscând în articolul 13 anume dreptul de exploatare concesiunat de guvernul turcesc companiei rumeliote orientale.

În urma grevei ce a erupt după proclamarea constituției pe linia aceasta rumeliotă, Bulgarii ocupându-o în mod brutal, în vătutea dreptului celui mai tare, nici nu și-au dat osteneala să justifice din punctul de vedere al legalității confiscarea liniei în chestiune. La început ei au spus, că vor ținea ocupată linia până ce se va restabili ordinea, adică vor înceta

greviștii cu greva lor. Deci era vorba numai de o ocupațiune provizorie, convenită cu compania de exploatare, — zice guvernul bulgar.

Aceasta însă a protestat oficial în contra unei astfel de alegațiuni a guvernului bulgar, căci n'a fost vorba din partea ei, decât numai de un apel la autoritățile bulgare, spre a-i da concursul la espedierea mai departe a unui vagon-motor de serviciu postal în timpul grevei. În urma acestui protest documentat, guvernul bulgaresc prins în flagrant delict de minciună boacăne, invoacă „resonul de stat”, că acum ar avea de luptat cu opinia publică din Bulgaria, pe care nu cotează să o înfrunte nici un minister, dar se declară gata de a răscumpăra linia.

În scopul acesta el e gata să intre în tratări cu compania de exploatare, uitând, sau făcându-se că uită, că aceasta nu poate negocia fără consimțământul guvernului turcesc, de care depinde ea. Bulgaria cunoaște prea bine această situațiune, căci deja în 1898 a voit să intre în tratări cu compania rumeliotă orientală pentru renunțarea ei la exploatarea liniei azi ocupată brutal, și s'a isbit de imposibilitatea de a trata direct cu compania de exploatare, fără consimțământul Turciei. Așadar până când Bulgarii nu vor avea consimțământul Turciei ei nu pot negocia cu compania de exploatare în privința unei proprietăți ce-i aparține, Turciei și nu companiei de exploatare concesionară.

Dar unde Bulgarii au pus vârf brutalității lor a fost, când au aruncat manu militari familiile funcționarilor companiei afară din locuințele lor, amenințându-le că le vor masaca.

În felul acesta femeile și copiii funcționarilor companiei au fost aruncați pe peroanele gării în toiul nopții!

Aceasta e culmea unei sequestrări brutale. Bulgarii simt acum, că au atras asupra lor odii întregii lumi civilizate, și caută să-și atenuze penibila situațiune ce și-au creat-o, cu aceea, că se declară gata a plăti, a răscumpăra linia. Dar aceasta ei trebuiau s'o facă înainte de ocuparea liniei cu armata, iar nu acum, și negociând cu compania concesionară, nu cu proprietarul de drept, care este Turcia. Bulgaria s'a pus deci într-o situațiune nu se poate mai falsă față de dreptatea patentă, ce e pe partea Turciei.

Cele 100 sau 140 de mii baionete cu cari se laudă, nu-i vor fi de nici un folos, ci din contră, îi sunt fatale, căci i-au înlesnit un „succes”, care i-e începutul unor mari înecățuri politice și financiare, cu majoritatea semnatarilor tratatului dela Berlin.

Deocamdată lucrul stă încă așa. Compania nu vrea să intre direct în negocieri cu guvernul bulgar, iar acesta nu vrea să părăsească linia ocupată și Turcia nu e în stare să forțeze armata bulgară să libereze linia, fără a declara un război, la care așa se pare nu e preparată.

De observațiunile puterilor Bulgariei puțin îi pasă, căci se simte susținută de Austro Ungarie, cu a cărei anexare ea merge paralel. Nu-i pasă Bulgariei nici de nota rusească, în care guvernul rusesc i-a recomandat moderațiune și procedare corectă.

Ziarul „Figaro” are dreptate să zică deci, că Bulgaria e ca un câne asmuțat în contra Turciei, și se întreabă melancolic, la ce servește acordul anglo-ruso-francesc, dacă nici în astfel de împrejurări nu-și arată valoarea? („Secolul”).

Dela „Asociațiune”.

Nr. 987/1908.

Concurs.

„Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român”, conform deciziunii adunării generale din Șimleu, dă un premiu de K 100— pentru cel mai bun *Abecedar* pentru analfabeți.

Condițiile concursului sunt următoarele:

1. Manuscrisele se vor înainta până la 1 Aprilie 1909 comitetului central al Asociațiunii în Sibiiu (Str. Morii Nr. 6).

2. Manuscrisele vor fi scrise numai pe o față a hârtiei și vor fi însoțite de un plic închis cu numele autorului, iar pe plic motto din fruntea manuscrisului.

3. Manuscrisele întrate se vor cenzura prin secția școlară a Asociațiunii, care va recomanda comitetului central pe cel mai bun abecedar spre a-l premia și tipări în Biblioteca populară a Asociațiunii.

4. Autorul *Abecedarului* premiat va primi și onorarul de K 40— de coală de tipar, conform deciziunii comitetului central Nr. 45 din 1907. Manuscrisele nepremiate se vor înapoia autorilor,

Din ședința comitetului central al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român”, ținută la 22 August 1908.

Prezident: Iosif Sterca Șuluțu. Secretar: Oct. C. Tăslăuanu

A V-a

expoziție de poame, struguri și derivatele lor aranjată de „Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiiului”.

I. Programul

expoziției, ce se va ținea din 18 până în 25 Octomvrie st. n. 1908 în comuna Avrig.

1. În scopul de a înainta pomăritul și viieritul, „Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiiului” va aranja în cursul celor opt zile amintite, în comuna Avrig, o expoziție de poame, struguri și derivatele lor, având a se împărți de astădată premii de stat în sumă de 200 cor., dăruite Reuniunii de Înaltul minister, cum și diplome de recunoștință.

Expoziția va cuprinde poame și struguri de tot felul în stare naturală, de asemenea derivatele lor, anume poame uscate și ferte, licitar, compot, dulceață, must, vin, rachiu, oțăt, oleiu, etc., cum și unelte, întocmiri și modele din ramurile atinse.

Drept întregire la expoziție se admit și produse din cealaltă ramă de economie.

2. Expoziția se va deschide în 18 Octomvrie la 11 ore a. m. și va dăinui până în 25 Octomvrie st. n., la 4 ore d. a.

Expoziția se ține în edificiul școlii române gr. or.

Ca exponenții pot lua parte pe lângă membrii Reuniunii, locuitorii din întreg comitatul Sibiiului. La împărțirea premiilor vor avea întâietate membrii Reuniunii.

Cerând trebuința, exponenții au să dovedească, că au produs înșiși obiectele eepuse.

4. Merele, perele, gutuile și persecile au să fie expuse fiecare sau în câte cel puțin 5 exemplare sănătoase și bine dezvoltate, iar prune, nuci, struguri ș. c. l., cât trebuie spre a umplea un tăer îndatinat.

Abateri se pot face numai cu poame și struguri de o valoare și mărime neobișnuită.

Exponenții au să însemne obiectele de expus cu numiri în regulă, eventual și cu numirea locală.

5. Primirea obiectelor în expoziție se face în zilele din 15 și 16 Octomvrie st. n. prin comitetul aranjator local, care îngrijește de punerea lor în regulă și înzestrarea cu bilete, cuprinzând numărul curent, numele și comuna exponențului, numirea pomologică și res. locală a solului.

Comitetul petrece aceste date și eventualele observații în o listă generală, care se înmanuează juriului.

Poame găunoase, putrăzite sau altcum stricate, nu se primesc la expoziție.

6. Exponenții, cari nu ar lăsa obiectele trimise ca dar Reuniunii, despre ce trebuie făcută arătare, le vor lua în primire până Marți, în 27 Octomvrie st. n. la 12 ore din zi, căci de aci încolo nu se garantează pentru ele.

7. Exponenții sunt îndatorați a se îngriji înșiși de transportul obiectelor de expus.

8. Din poamele, ce s'ar trimite spre vânzare, trebuie expuse cel puțin 20 exemplare nealese.

9. Se vor distribui drept premii diplome de recunoștință și se vor împărți de astădată 48 premii de stat, în sumă de 200 coroane, anume:

Grupa I. Poame în stare naturală.

a) mere pere și gutăi:

1 premiu de 12 coroane, 1 premiu de 8 coroane, 2 premii de câte 6 coroane, 3 premii de câte 3 coroane, 4 premii de câte 2 cor.

b) prune și perseci:

1 premiu de 9 coroane, 1 premiu de 6 coroane, 2 premii de câte 3 coroane, 3 premii de câte 2 cor.

c) nuci, alune, castane, migdale, coarne șcl.

1 premiu de 7 coroane, 1 premiu de 4 coroane, 1 premiu de 2 cor.

Grupa II. Struguri.

a) Struguri de vin:

1 premiu de 10 coroane, 1 premiu de 8 coroane, 2 premii de câte 3 coroane, 3 premii de câte 2 coroane.

b) struguri de masă:

1 premiu de 8 coroane, 1 premiu de 5 coroane, 2 premii de câte 3 coroane, 2 premii de câte 2 coroane.

Grupa III. Derivate de poame și struguri.

a) must, vin, rachiu, oțăt și oleiu:

1 premiu de 10 coroane, 1 premiu de 7 coroane, 2 premii de câte 3 coroane, 2 premii de câte 2 coroane.

b) poame uscate, licitar, compot, dulceață șcl.

1 premiu de 7 coroane, 1 premiu de 4 coroane, 2 premii de câte 3 coroane, și 2 premii de câte 2 coroane.

Grupa IV. Unelte, întocmiri, modele șcl.

1 premiu de 7 coroane, 1 premiu de 5 coroane.

10. Duminecă în 25 Octomvrie n. la ora 11 a. m., membrul pe viață al Reuniunii, dl I. A. de Preda, avocat în Sibiiu, va ținea discurs despre pomărit și foloasele lui.

II. Premiarea.

1. În scopul premiării, subscrisul comitet a instituit juriul constător din dnii: Pantaleon Luță, Ioan A. de Preda, adv., Aurel Cosciuz, R. Simu, Dr. P. Șpan, Dr. V. Stan, P. Ciora, O. Șteflea, T. Andreu, E. Verzar, Dr. L. Boreia, Dr. I. Storoia și V. Tordășianu, toți din Sibiiu; N. Iosif din Aciliu; N. Cărpinișan din Răhău; D. Munthin din Reci; Ioan Chirca, P. Dragits, ambii din Săliște; Ioan Popescu din Sibiel; Dr. Ilie Iancu, medic, Tălmăciu; Ioan Căndea, protopresbiter, Irimie Răduț, notar, V. Danu, econom, Ioan Nicolae, inv. și V. Preda, măsar, toți din Avrig; D. Clain, paroh, N. Com. Ursu inv., George Com. Ursu, econ. și George Dan, econom, toți din Bradu; Sim. Grădinar, notar, Toma Prie, primar și Ioan Iordache, inv. pens., toți din Săcădate; Valeriu Florian, paroh, G. Dănilă, inv. pens. și Ștefan Popovici, notar, toți din Racovița; Ioan Mateiu, paroh, Popovici Mondoc, inv., Ier. Motoc, notar și A. Zaharie, econ., toți din Sebeșul superior; Toma Doican, paroh, Alex. Neagoe, not., George Stoica, Ioan Stoica, inv., și I. Micu, proprietar, toți din Sebeșul inferior; Toma Dragomir, paroh, Nicolae Păcurariu, inv., N. Grecu, propr., I. Comșa, not., toți din Porcești; I. Drahora, paroh, V. N. Cloaje, propr., E. Popescu, inv., S. Moldovan not., toți din Boița; Toma Ciora, episcop, N. Drăgan, notar și G. Bucurenciu, econ., toți din Bungard; V. Cărbănu, notar, Ilie Păsoiu, primar și Victor Slăvescu, paroh, toți din Mohu; Ioan Roman, paroh, Ioan Nedelcu, propr., și Ioan Fanea, notar, toți din Tălmăcel; Ioan Papiu, paroh, Teodor Stoica, dir. și Aurel Moga, notar, toți din Veștem; I. Crăciun, paroh, I. Albu și I. Ciocănel, econom, toți din Glâmbocă.

Membrii absenți se vor înlocui în ajunul lucrării prin suplenți aleși din partea celor prezenți.

2. Nu este iertat a funcționa ca juror, când vorba e de obiectele proprii sau de ale rudeniilor mai deaproape.

3. Juriul ia în primire lista generală a obiectelor expuse, le examinează pe rând și apoi se consultă asupra premiării, având comitetul aranjator îndatorirea să îngrijească, ca publicul și exponenții să nu înfrădească cătuși mai puțin asupra hotărârilor de luat.

4. În ședința ce urmează examinării obiectelor expuse, membrii juriului se consultă din nou și să pronunță, dovedind pe scurt îndreptățirea propunerilor și apoi hotărând prin majoritate absolută de voturi. Președintele juriului votează întotdeauna. La caz de voturi egale hotărăște soartea.

Asupra fiecărei premieri se votează deschilinit.

5. Exponenții de premiat se petrec în lista premiilor, care odată statorită, se subscris de preșident și secretar, cum și de alți doi membri ai juriului.

6. Împărțirea premiilor urmează a se face în mod sărbătorec Duminecă, în 25 Octomvrie st. n. la 4 ore d. a., ținându-se mai întâiu o vorbire în prezența juriului și comitetului aranjator, a exponenților și publicului întrunit.

Exponenții premiați adevăresc primirea banilor prin subscrierea numelui în rubrica: „Adevăresc primirea în regulă a premiului.”

7. Secretarul juriului e îndatorat a compune un raport special asupra expoziției și premiilor. Raportul subscris de președintele și secretarul juriului se păstrează în arhiva Reuniunii și se publică prin ziare.

III. Dispozițiile de premiare.

A. În general.

1. Scopul expoziției este mei ales a urni și încuraja adevărată propagare în ale pomăritului și viieritului. Drept aceea, în privire se va lua nu atât intenția vădită de a stră-uci cu poame și struguri în exemplare de paradă, ci mai cu seamă în încotă să i-a rentabilitatea și valoarea economică, nobleța fructelor expuse, deasemenea hă-

nicia și priceperea dovedită, meritele câștigate pe terenul pomarului și vrierului resp. în cutare r m înrudit.

2. Deci fructele, cari întrunesc condiții economice aievea priincioase, se vor privi ca fiind mai pe sus de cele altcum chipeșe și uriașe, însă puțin căutate, ne-trainice sau pătimnd de alte scăderi.

Chiar și în totală lipsă de altele mai bune, nu este iertat a premia fructe de soiuri prost, vermănoase, murdare, necoapte, strivite sau altcum vătămăte, precum nici beuturi molipsite de boale.

Deasemenea nu se vor premia decât unelte, întocmiri și modele plăsmuite sau inventate de exponenți.

3. Dacă cutare grupă nu cuprinde îndestule obiecte vrednice de premiat, premiile ce ar prisosi se pot destina pentru o altă grupă, firește mai bogată. Premiile cari din una sau din altă cauză nu s'ar fi împărțit, se înapoiază Reuniunii.

Premiile se pot spori, cerând trebuința, prin reducere.

4. Acei cari au prăsit și cultivat înșiși pomii și resp. vițele, din cari provin fructele sau derivatele expuse, vor avea întâietate față de aceia, cari au expus din prăsila altora.

Dealtcum colecțiile bogate în fructe alese, deși provenind din toate sau aproape toate soiurile proprii cutărei comune, se consideră drept merit osebit.

5. Acelaș exponent nu poate dobândi în aceeaș grupă decât un singur premiu.

Față cu cel premiat în cutare grupă, concurenții din altă grupă au întâietate, presupunând că obiectele lor ar fi deopotrivă.

B. În special.

I. Poame.

1. Ca vrednice de premiat se consideră mai ales poamele în deplin dezvoltate, fragede și sănătoase, foarte trainice, culese și păstrate cu deosebită îngrijire, bogate în must aromatic, fătoase și având mare trecere la noi și aiurea.

2. Dela premiare se vor exclude poamele culese în părgă, viermănoase, mult puțin putrede, noduroase, bătute sau altcum vătămăte, deasemenea poamele de soiuri recunoscut ca prost, cum și cele pădurețe.

II. Struguri.

1. Întăietate se cuvine strugurilor mari, grei, bine încheși, trainici, provenind din vițe vestite ca rodnice și puțin expuse la neajunsuri.

2. Dela premiare se vor exclude struguri acri, atinși de mucegai sau înzeștrați cu boabe (boane) relativ mitite și deșirate.

Din ședința comitetului central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului”. ținută la Sibiu, în 5 Octomvrie n. 1908.

Pantaleon Lucuța
prezident

Vic. Tordășianu
secretar.

Expoziția de copii din Poiana.

De mult și de mulți nutrita dorință, de a se aranja în cea mai frumoasă și cea mai puternică comună românească Poiana o expoziție de copii, se apropie de realizare. Meritul revine frunțășilor noștri, cari au întâmpinat cu însuflețire și cu multă bunăvoință apelul comitetului central al Reuniunii noastre agricole române din Sibiu, dat în această privință.

Înainte de toate, în conferința frunțășilor noștri s'a ales comitetul aranjator local constând din domni: Dr. Victor Mihu, medic, Nicolae Dobrotă, parch, G. Bărbat, notar, Ilie Dobrotă, parch, Romul Vraciu, inv., Aron Șerb, preot-inv., Ilie Georgescu, director școlar, Nicol. Oprean, notar II., Nicolae Șerb, inv., Ioan Șerb Duduman, Ioan Ban, Ioan Sarachie, Dumitru Șufană și Nicolae Ghișe, primar, dintre cari zelul nostru medic Dr. V. Mihu a fost proclamat prezident, iar dl R. Vraciu, notarul comitetului aranjator.

Misiunea comitetului este a face toate demersurile, ca expoziția să reușască spre lauda noastră a Poenarilor și spre mulțămirea tuturor oamenilor de bine.

Expoziția se va ține Marți la 27 Octomvrie n. c. (sărb. Sf. Paraschiva) în sala mare a școlii noastre. La expoziție, cu considerare la numărul de tot mare al copiilor, se admit numai copii cu vârsta dela 1—4 ani, fiind de altfel și de acestia vre-o câteva sutișoare.

La apelul comitetului aranjator local, comuna politică Poiana va concurge la premii cu 25 cor., banca „Mielul” cu 50 cor. și banca „Mărgineana” cu 25 cor., va să zică, pe lângă suma, pe care o va destina Reuniunea agricolă spre acest scop, instituțiile noastre locale contribuie la premii cu 100 cor. Laudă lor!

Cu scop de a fi numiți în juriu comitetul aranjator a propus pe următorii: dl Ioan Droc, prot. emer. și doamna, A. S. Păcurariu, prot. și doamna, Hermann Mangesius, prim-pretor și doamna, Dr. G. Măcelariu, adv. și doamna, Dr. N. Schiau, adv. și doamna, toți din Mercurea, Ioan Șerb, N. Dobrotă și Ilie Dobrotă, parohi, Dr. Victor Mihu, medic, G. Bărbat, notar I., Ilie Georgescu, dir. școlar, I. Șerb Duduman, N. Ghișe, primar, C. Radu, cassar de bancă, D. Șufană, cassar de bancă, N. Montean și Const. Fântână Găluț, Aron Șerb, preot capelan, toți din Poiana, Dr. Nic. Calefariu și Dr. Nic. Comșa, medici, P. Draghiș, prim-pretor și doamna, I. Chirca, prim-notar și doamna, toți din Săliște.

E de prisos să amintesc despre însuflețirea ce domnește între mamele din Poiana, cari așteaptă cu nemărginit dor și cu multă bucurie ziua în care supune-vor examinării micile lor odrasle, mândria lor și fala neamului românesc.

Părerile distinșilor noștri medici Dr. N. Calefariu și Dr. Ilie Iancu, publicate în „Tel. Rom.”, se discută și comentează mereu de număroasa noastră inteligență și speranță avem, ca multe, mai ales din salutarele propuneri ale zelosului medic Dr. Iancu, intrupare să câștige. Bravii noștri Poenari vor să dovedească lumii, că atunci când vorba este de o cauză bună și de interes obștesc, știu pune umăr la umăr, se știu însufleți pentru ideale și se află fiecare la locul seu.

„Știe tot!”

NOUȚĂȚI.

Dr. Noorden la Sinaia. Învățățul profesor Dr. Noorden dela Viena a fost iarăși în Sinaia, pentru a examina starea sănătății Maiestății Sale Regelui Carol al României, și a ramas pe deplin mulțumit cu cele constatate. Sănătatea Maiestății Sale e satisfăcătoare și nu mai inspiră nici o îngrijire.

Doamna Agata Bărsescu, renumita tragediană română, a fost eri, Duminecă, în Sibiu, împreună cu soțul ei, domnul Radovici, artist dramatic. Astăzi la ora unu au plecat cu trenul la Pitești.

Procese „Tribunei”. În contra „Tribunei” din Arad sunt puse în curgere opt procese de presă, unele pentru agitație, altele pentru calomnie. Apărătorii celor improcesuați în aceste opt procese vor fi domnii avocați Dr. Aurel Lazar și Dr. Iustin Marșieu.

Promoție. Domnul Voicu Nițescu, care zilele trecute a eșit din temnița de stat din Seghedin, a fost promovat în 3 Octomvrie n. la universitatea din Cluj doctor în drept.

Hymen. Doamna Iulia Dancăș, conducătoarea școlii de menaj din Sibiu, s'a logodit cu domnul Alfred Vincenz, inginer la primăria din Craiova.

Concertul Elsa Heldenberg. Distinsă violinistă sibiiană, domnișoara Elsa de Heldenberg, poate se treacă un nou succes la activul ei artistic: concertul dat Vineri sara în sala dela „Unicum”. Lume multă și eleasă s'a adunat, pentru a asculta de nou farmecătoarele tonuri scoase cu măestria proprie concertantei din instrumentul manual cu atăta putere artistică din partea ei, și puternice aplause au format dovada despre mulțămirea publicului cu cele auzite. Acompanierea la pian a făcut-o cu pricepere dl G. Koricsanszky, iar dl Dr. I. Bielz a cântăfărmus mai multe piese. Are o voce plăcută de tenor. Concertanta a primit și buchete de flori, iar la urmă o cunună de lauri.

Regina Cristina, mama regelui Alfonso din Spania, sosește mâine, Marți, la Budapesta, pentru a face vizită Monarhului nostru.

Puterea credinței. În Pesta nouă a fost înmormântat înainte cu trei ani un socialist, așa cum prescriu normele socialiştilor, fără preot, fără ceremonie, fără rugăciuni și deslegare. Bătrana lui mamă n-a avut însă din momentul acesta nici zi, nici noapte linistită. O mustră conștiință și o dureau inima, că înmormântarea fiului ei s'a făcut așa cum s'a făcut. Zdrobită de tot de multa amărăciune s'a dus zilele trecute la primăria comunei și a cerut permisiune să-și desgroape copilul și se-l îngroape de nou, cu preot, după legea creștinească. Rugarea i-a fost primită, și noua înmormântare s'a făcut. De atunci bătrana e liniștită, nu mai are mustări, pen-trucă e împăcată, cu sine și cu Dumnezeu.

La balul de curte, dat în palatul regal din Buda, au participat, afară de cei numiți în ziarul nostru, încă și domni deputați români Dr. Teodor Mihali și Dr. Iuliu Maniu.

Regină nebună. Bătrana regină Maria Pa a Portugaliei, bunica actualului rege Manuel, a înnebunit acum de tot. Mintea i se turburase încă în Februarie, când s'a comis omorul asupra fiului și a nepotului ei. De atunci nu vedea, decât pete de sânge pe hainele ei, și uoigași, cari caută să o omoare. Stătea tot închisă în casă. În timpul din urmă boala s'a agravat tot mai mult, iar acum a isbucnit nebunia cu toată puterea. Nefericita bătrână e văduva regelui Ludovic, mort la anul 1889. E acum de 62 de ani.

Biserica dărmată. În Câmpulung din Bucovina, zidinduse o biserică nouă, s'a prăbușit schela, și a îngropat sub ruinele ei mai mulți oameni, dintre cari trei au rămas morți, iar ceilalți s'au ales cu rane grave.

Cutremurul de pământ, care s'a simțit săptămâna trecută în Ardeal, a fost simțit și la aceeași oră și în România, pretutindenea, dela un capăt de țară până la celalalt. Au fost mai multe sguduituri, cari însă nu au fost atât de puternice, ca se producă stricăciune.

Faptă bulgărească. Undeva în Dobruja, România, patru Bulgari s'au pus se necinstească steagul românesc, sfâșindu-l în bucăți și călcându-l în picioare. Fi-rește, că au fost dați în judecată, și oamenii s'au pus în căutarea apărătorilor, cari se-i scoată de sub pedeapsă. Dar spre lauda lor fie spus, avocații români din județul respectiv s'au obligat cu cuvântul de onoare, că nici unul nu va primi apararea Bulgarilor în fața judecătoriei. Și n'au primit-o!

Baile jodo-sarate dela Görgény-Sókua. Aflăm, că un consorțiu de Români voește să cumpere aceste băi, împreună cu tot ce se ține de ele. Ne bucurăm și felicităm pe frații din consorțiu, căci astfel de băi și cu așa efect vindecător nu există, nici la noi în patrie, și nici în România. Recomandăm deci cu toată căldura tuturor fraților de bine, să caute cât mai des astfel de ocațiuni și să îngrijască să nu le scape din mână, ca astfel și noi Românii se facem câte un pes tot mai înainte.

Coroane eterne. Intru vecinica amintire a mult regretatului Nicolae Simtion, fost mașinist-tipograf și membru onorar al „Reuniunii sodalilor români din Sibiu”, s'au făcut următoarele contribuii la fondul văduvelor și orfanilor meseriași din Sibiu: Ioan P. Fogarași, măestru croitor, Zaharie Aron, Constantin Lazar, măestri cismari, Stefan Moga, măestru franțelar, fiecare câte 1 cor., N. Henteș, pantofar 50 fileri, George Limpede și Vasile Bann, măestri cismari, Ioan Căicuț, măestru pant., George Joandrea, Ioan Feldeorean, Isidor Marcoviciu, N. N., culegători-tipografi, Ioan Roth, mașinist tip., fiecare câte 40 fil. și Alexandru Bozo 20 fileri.

Petrecere în Avrigh. Reuniunea femeilor române din Avrigh invită la petrecerea cu joc ce se va aranja Duminecă, în 18 Octomvrie n. a. c. în sala „Hotelului comunal”, în favorul reuniunii. Inceputul la orele 8 seara. Prețul de intrare: De persoană K. 1—, de familie la 3 pers. K. 2-50. Nb. suprasolviri se primesc cu mulțămire și se vor cuita pe cale ziaristică.

Petrecere în Ernea-săsescă. Tinerimea rom. din Ernea-săsescă și jur în-vită la petrecerea înpreună cu concert și declamări, ce se va aranja cu concursul unui grup de teologi din a. III. în 5/18 Octomvrie 1908, în școala confesională gr-ort. română de acolo, din prilejul sfințirii bisericii gr-or. române. Inceputul la orele 7 seara.

Cea mai mare putere naturală vindecătoare, cunoscută de toată lumea, e electricitatea. Autorități medicale special recunosc electricitatea, ca singurul mijloc de vindecare folositor și sigur. Creerii și trupul omenesc compun baterie electrică, nervii conducerea electrică. — Simțământul prins de nervi compune mersul electric, prin urmare mișcarea organelor se bazează pe electricitate. Este fapt constatat, că în cele mai multe ca-suri de boală, electricitatea e metoda de vindecare. Se folosește deci electricitatea. „Electro-Vitalizer” e cel mai ideal aparat electric de vindecare, ceace se descrie amănunțit în cartea acum apărută: „Metoda electrică modernă de vindecare”. Acest tratat folositor se trimite gratis și franco în plic închis prin inst. „Electro-Vitalizer” ord. med. Budapesta, Károly, kört 2. Mezzanin 56.

Cetitorii noștri cu plăcere se vor face cunoscuți cu „Emulsiunea lui Scott” care este un vechiu mijloc de casă, anume unsoare de ficat, care se dă într-o formă cu gust plăcut și ușor de mistuit. Așa e de bună, că copiii iau Emulsiunea lui Scott cu deosebită plăcere. Se găsește în toate farmaciile.

Pentru economii nenorociți de pe Valea-Hârtibaciului.

La apelul nostru pentru ajutorarea economilor noștri nenorociți prin grindină au binevoit a dărui I. P. S. Sa dl Arhiepiscop și Metropolit Ioan Meșianu 100 cor., P. C. Sa dl Dr. Ilarion Pușcariu, arhimandrit și vicar arhiepiscopesc 10 cor., Pant. Lucuța, prezid. Reuniunii agricole 5 cor., Vic. Tordășianu, secret. Reuniunii agricole 2 cor. suma totală 117 cor. Sibiu, 9 Octomvrie 1908.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiu”.

Pantaleon Lucuța
prezident.

Vic. Tordășianu
secretar.

Cărți și reviste.

„Munca”, revistă pentru meserii, industrie, comerț și economie. Anul I. numărul 1. Are un cuprins corăspunzător scopului pe care-l urmărește. Limba e bună, tiparul îngrijit. Apare la 10, 20 și 30 a fiecărei luni, sub conducerea unui comitet. Abonamentul 6 cor. la an. Merită tot sprijinul acelora, pentru cari se tipărește. Apare în Sebeșul-săsesc (Szász-Sebes).

Apel nou.

După nenorocirea ce a venit asupra comunei noastre Marpod la 3/16 Aug. a. c., când prin grindina și viforul de atunci s'a nimicit întreg rodul câmpului și am rămas cu casele și supradificările economice dărmate și risipite, subscrisul am crezut că comuna politică va întreprinde pașii necesari pentru a colecta în folosul celor nenorociți, în folcșul comunei întregi, bisericii și școlii, căci de astădată bunul Dzeu nu a cruțat pe nimenea.

Inceputul l-a făcut însă presbiteriul ev. luth. A. B. din loc printr'un apel. Ajutoarele curg meru. Au sosit la oficiul parohial ev. luth. A. B. mii de coroane și sosesc meru, chiar și din străinătate, firește, nu pentru a se împartă și între Români. Am văzut acum cum stau lucrurile, drept aceea am publicat un apel în „Telegraful Român” nr. 97/908 din 6/19 Sept. asemenea în „Țara Noastră” și „Gazeta Transilvaniei”.

Nu înțeleg, fost-a ceasul în care am publicat apelul pomenit cel mai nenorocos, ori poate pentru noi Românii din Marpod nu e cine să stăruiască să fim după puțină ajutorăți?

Am primit un ajutor de 400 coroane dela Preaven. Consistor Arh. pentru repararea bisericii, căci nu era modru de a mai servi în biserică. Au mai sosit dela banca „Cordiana” din Fofeldea 5 cor., dela dl Benchea din Cornățel 500 de țigle, precum și dela Ioan Breazu din Sibiel, acum domiciliat în România, 3 coroane, altceva nimic.

Apelez deci din nou și rog toată suflarea romănească, ca să ne vină în ajutor, iar sumele ce se vor trimite la oficiul parohial, sau la oficiul comunal să se spună apriat, că sunt pentru Românii din Marpod, pentru biserică sau școală.

Florian Bologa,
preot gr. ort.

Răceli grele

și tusă se depărtează imediat la luarea ali-nătoarei și întăritoarei Emulsiuni a lui SCOTT.

SCOTT

e atât de plăcut la gust, încât toți cari nu pot suporta obicinuita unsoare de ficat iau Emulsiunea lui SCOTT cu ușurință și plăcere. Afar de aceea e Emulsiunea lui SCOTT considerabil mai folositoare. 6 (270) 1—5

Prețul sticlei originale cor. 2-50.

Se găsește în toate farmaciile.

*) Celelalte foi românești sunt rugate să reproducă acest nou apel.

Din public.†)

Mulțămită publică.

Comuna Hida este locuită în majoritate de Români, așezată de două părți ale romanticei văi a Almașului, având judecătoria, oficiu pretorial, poștă, și este de creștină de centrul protopresbiteratului Unguraș.

Locuitorii români, în urma comasării, efectuată prin anii 1870, — în lipsa de oameni inteligenți și experți și-au pierdut o mare parte din moștile avute, și au devenit într-o stare materială foarte slabă.

De sărăcia poporului de sire înțeles este strâns legată și sărăcia bisericii, neavând ea bunuri, ba nici biserică corăspunzătoare, decât o biserică de lemn, mică, întunecată, zidită de scumpii noștri antecesorii cu sute de ani înainte, pe un deal afară de comună. Anul edificării nu se știe, dar de pe inscripția de pe frontarul bisericii se vede, că a fost renovată și pictată în anul 1801.

Dorind și noi a înainta pe calea progresului, de vre-o 14 ani am început a ne încorda toate puterile, ca deodată cu conducerea poporului spre luminare și progres, să înmulțim și averile bisericești, ca să putem edifica cu timpul o biserică, care să poată împlini toate dorințele, — nu numai a poporului, dar și a întregului protopresbiterat.

Am colectat zilnic din darurile ce le-a făcut poporul și inteligența noastră, și după multe jertfe ne-am cumpărat o grădină menită pentru edificarea unei biserici, care este situată în centrul comunei, în cel mai frumos loc, și fiind în mărime de peste 2 jugh. După referințele locali, azi reprezintă un capital însemnat.

Ca rezultat al multelor eforturi, am ajuns și la un capital de vre-o 7000 cor., dar nu avem încă de ajuns, ca să putem începe edificarea.

Ca și mai curând să ne vedem idea realizată, de 2 ani începând, anual s'au aranjat 2 petreceri în favorul nou edificândei biserici, ca și pe aceasta cale să putem aduna ceva spre mărșul scop. Acestea petreceri atât în timpul de vară cât și de iarnă, spre mângăierea noastră, întodeauna au reușit în mod neașteptat.

Persoanele cari au avut întodeauna partea leului întru buna reușită a acestei întreprinderi, de astădată din modestie le trec cu vederea a le aminti, dar speriez, că în timpul apropiat voi fi fericit a le putea prezenta marelui public ca pe niște bărbați, cari în întreaga lor viață ajutorul scopurilor comune l'au avut în vedere și acesta le formează zilnică preocupare.

Premergând cu acestea, amintesc la acest loc, că și în anul curent s'au aranjat în Hida, la 15 August st. v. o petrecere adevărat românească în favorul nou edificândei biserici, cu care ocaziune s'au adunat un public numai românesc și de tot distins, care cu o vioiciune adevărată și-a petrecut o noapte dintre cele mai plăcute, — și cu această ocaziune pentru a jungerea scopului mărșul au binevoit a suprasolvi următorii preestimați domni și doamne:

Dr. Stefan Morariu adv., Alexandru Chiffa preot, Pavel Roșca, protopresbiter, Petru Forno propr., Isidor Moldovan preot., Ioan Nossă teol., Familia Cosma, din Feiurd, Aurel Muntean, fiecare câte 2 cor., Pășka Zoltan, protopretore 20 cor., Simeon Tamașiu advocat 18 cor., Romul Pop jude regese, Dr. Ioan Prodan cand. de advocat câte cor. 840, Alexandru Nemeș jude pens. 5 cor., Gavril Fodorușiu preot 4 cor., Tertulian Mihali cand. de adv. cor. 340, Ioan Stefan preot cor. 240 Valeriu Bologa comptabil, Emil Petran teol. abs., Vasiliu Murășian propr., Georgiu Ocea fiecare câte cor. 140, Borkovics Bănuș, Vasiliu Ferghete preot, Aug. Pop preot, Simion Nossă preot., Georgiu Pușcaș preot, Ilie Moldovan inv., Georgiu Pop propr., Ioan A. Domșa pnot, Iuliu Chiffa, Ioan Colceriu propr., Alexandru Todorușiu inv. fiecare câte 1 cor., Aurel Temeșian inv., Alexandru David iurist, Parteniu Cureau teol. abs., Gavril Pop inv., Vasiliu Roșca inv., Ioan Muguroșan ped. abs., Augustin Podoaba, Csergi P. Ioan not. pens., Vasiliu Galiș teol., Gavril Cureau preot, Paul Pușcașiu inv., Teodor O. iucea iurist abs., Ioan Chimpan privatir fiecare câte 40 fil., și Emil Macelăriu preot 80 fil.

Cu ocaziunea acestei petreceri peste tot a incurs suma de cor. 270-80, din care detragând speșele de cor. 146-29, — rămâne venit curat cor. 124-51, care sumă s'a predat primepitropului Murășian Petre și s'a depus la filiala „Vlădeasa” pentru augmentarea fondului bisericii noastre.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta Redacțiunea nu primește răspunderea.

Redactor responsabil Teodor V. Păstăian.

De tot plăcut mă aflu îndemnat, ca și pe aceasta cale să aduc cele mai sincere mulțămite tuturor preestimaților contribuenți, pentru jertfele depuse pe altarul sfintei noastre biserici, și rog pe prea bunul Dumnezeu, să le răsplătească jertfele depuse pentru ajungerea scopului amintit, și să le lungească frul vieții, ca să ne putem revedea întodeauna Români adevărați, voioși, ca îmbrățișându-ne în dragoste adevărată, să putem sărbători în timpul cel mai apropiat și sfîntirea noului Sion.

Hida, la 12 Septemvrie 1908.

Iuliu Chiffa
paroh și cassar al petrecerii.

3519/1908 fb. sz. [288]

1-2

Versenytergályási hirdetés.

A czód riasadului vicinális ut Iván — völgy Valea Pinului szakaszának kiépítésére vonatkozó munkálatok birtosítására czéljából 1908 évi október hó 21 ik napszám (Szerdán) délelőt 9 órákor a nagydisznói főszolgabírói hivatalnál tartandó zárt írásbeli ajánlati, versenytergályást hirdetek. Felhívom a versenyre o hajtokat, hogy lepesített ajánlataikat a fent kitett határidőig annyiival inkább adják be, mert kéőbb érkezett ajánlatok figyelembe nem fognak vétetni. Az ajánlatokhoz 450 k. bántópenz vagy érték papír csatolandó.

A vállalatba adandó munkák előirányzati értéke mintegy 9000 korona.

A vonatkozó tervek, költségvetés stb. a nagydisznói főszolgabírói hivatalban a hivatalos órákban megtekinthetők.

Végül kijelentem, hogy az utbizottság fentartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között — tekintet nélkül az ajánlatot ártakra — a megbízhatóság figyelembe vételével szabadon választshasson.

Nagydisznód 1908 évi október hó 7-én.

Dr. Schuster
főszolgabíró.

Nri 894/1908 protp.

[286] 1-3

Concurs.

In senzul ordinului Preaveneratului Consistor arhidiecezan dto 12 Sept. e. c. Nr. 10,723 Școl., pentru ocuparea postului de învățător, devenit vacant prin abdicare, la școala confesională gr.-or. române din Zlagna, protopresbiteratul Agnietei, se iese concurs cu termen de 15 zile de la 1 ma publicare în „Teleg. Rom.”

Emolumentele împreună cu acest post sunt: salar anual de 600 cor. care se va solvi în rate treilunare din repartitie și cuartir în natură în edificiul școlăi.

Cuincenulul se va computa numai după anii serviți la această școală.

Dela alesul învățător, pe lângă instrucțiunea obligată, se mai cere ca să cânte cu elevii, în Dumineci și Sărbători, la sf. liturghie în biserică.

Petițiunile instruite cu Extras de bottez, Atestat de studii, Absolutor, Atestat de calificățiune și alte eventuale Atestate de recomandație sunt a se adresa subscrisului.

Agnita, 24 Septemvrie 1909.

Ioachim Muntean
protopop.

24 Locuri de clădire

pe noul stabiliment de ville „Töpfner Erde” în Sibiiu se vor vinde prin

Licitațiune benevolă judecătorească

la Deregătoria cărților fundare din Sibiiu

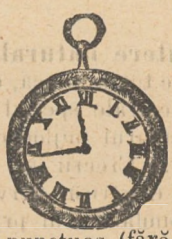
Mercuri în 21 Octomvrie 1908 la 10 ore a. m.

Informațiuni detaillate dă

Dr. Octavian Russu

[289] 1-4

Albina.

Vă rog
convingeți-Vă!
Imposibil
mai ieftin!

Un orologiu de buzunar,
remontoir de nichel,
cilindru cu sistem Roskopf-Patent, bogat gravat, cu lanț elegant și bine argintat, cu prețul bagatel de numai

[272] 7-10

cor. 3-50, 3 bucăți cor. 9-50.

Garantie 3 ani, trimite prin ramburs sau contra trimiterii banilor prin mandat, firma

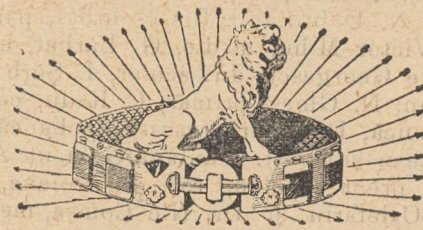
Michael Horowitz

Casă de export „Cracovia”, Ditelg. Nr. 57/50.

Cataloge bogat ilustrate gratis și franco.

Este în general cunoscut, că

ELECTRICITATEA

folosită în forma și puterea adevărată este în prezent cel mai sigur factor vindecător, în special în casuri de nervositate, neurastenii, reumatism, dureri de spate și cap, dureri de stomach și intestine, slăbiciune de inimă, paralizare etc. și tot felul de slăbiciuni.

Aceste două favoruri sunt împreunate în cel mai genial chip în ELECTRO-VITALIZER-ul nostru.

De simțiți dar, că vă e sănătatea atinsă, că vă dispar puterile, nu întârziati a vă adresa cu toată încrederea institutului nostru condus de medici și dacă trimiteți couponul acesta, primiți în plic închis gratis și franco, opul nostru bogat ilustrat, despre: „Tratamentul electro-terapiei-moderne”.

(287) 1-4

Institutul Electro-Vitalizer ord. de medici, Budapesta, Károly körút 2. Mezzanin 56.

Dr. Gavril Herczeg din Karásond, serie:

Folosirea de 6 luni a aparatului Electro-Vitalizer, mi-a scăpat pe soa ră mea de următoarele suferințe: nervositate, dureri de cap, bătăi de inimă, oboseală, lipsă de apetit și de simțurile de spaimă; pentru ceace prea st. Dr. Doctor vă sunt dator cu cea mai mare recunoștință. Aparatul îl voi recomanda cu cea mai mare căldură. Vă dau voie a da această epistolă publicității, căci conținutul ei corăspunde pe deplin adevărului.

Coupon pentru carte gratuită.

Cătră Institutul Electro-Vitalizer ord. de medici, Budapesta, Károly körút 2. Mezzanin 56. Vă rog trimiteți-mi opul: pentru domni, pentru dame.

Un tratament asupra electro-terapiei-moderne, gratis și franco în plic închis.

Numele: _____

Adresa: _____

Panorama originală a lumii.

(Filiala Pasagiului Berlinez).

Piața mare Numărul 9
lângă palatul lui Brukenthal.

Intrare și privire în orice timp al zilei
dela 9 oare dimineața până la 1/10 seara.

De Luni în 11 Octomvr. până Duminecă în 17 Octomvr. 1908:

O călătorie în Pyhrnbahn, Austria de sus.

Prefuri de intrare: Pentru oameni mari 40 b., copii, școlari și soldați 20 b., Blocuri cu 6 bilete cor. 1-80, Blocuri pentru școlari a 7 bilete cor. 1-10, Mercuria și Sămbăta până la 5 oare intrare cu 12 b. pentru copii și elevii tuturor institutelor. Bilete pentru societate 100 bucăți cor. 25-.

In fiecare săptămână altă serie.

(285) 8-

Seriile odată predate nu se repetază.

Cea mai renumită bere

din

fabrica de bere alui Anton Dreher A. G.

în Kőbánya (Steinbruch)

se recomandă cu insistență P. T. Public.

Se poate procura în cele mai bune prăvălii.

Depozitul principal se află la

M. Samuel Rubinstein,

[76] 93- Sibiiu — Nagyszeben.

Au apărut:

Compoziții românești de Tib. Brediceanu.

Doine și cântece.

(Voce și piano.)

CAIETUL I.

Foaie verde, foi de nuc.
Cântă puiul cucului.
Bădișor depărțitor.
Spune mândr' adevărat.
Vai, bădiță, dragi ne-avem.
Cine m'aude cântând.
Bade, zău, o fi păcat.
Bagă, Doamne, luna 'n nor.

CAIETUL II.

Știi tu, bade, ce mi-ai spus.
Vino, bade, iar acasă.
Năcăjit ca mine nu-i.
După ochi ca murele.
Floare fui, floare trecui.
Cantec haiducească.
Trageți voi boil
Cine n'are dor pe vale.

Jocuri românești.

(Piano solo.)

CAIETUL I.

Lugojana.
Măzărana.
Ardeleana (ca în Banat) I.
Pe picior I.
Ardeleana I.
Brău I.
Hora.
Ardeleana (ca în Banat) II.

CAIETUL II.

Ardeleana (ca în Banat) III.
Ardeleana II.
Pe picior II.
Țarina.
Învărtita I.
De doi.
Ardeleana III.
Brău II.

CAIETUL III.

Brău III.
Hategana.
Ardeleana (ca în Banat) IV.
Învărtita II.
Pe picior III.
Ardeleana (Abrudeana) IV.
Ardeleana (ca în Banat) V.
Brău IV.

Prețul unui caiet: cor. 4-
fr. 5-—

De vânzare la toate librăriile românești.

Depozit general: _____

Librăria arhidiecezană Sibiiu (Nagyszeben).

Editura și tiparul tipografiei arhidiecezane.